

Ευαγγελία Μπαρλιά

α β γ δ

Body Percussion και ρυθμός

Μια πρόταση για μουσικοκινητικές δραστηριότητες
βασισμένες στα τραγούδια του *Βιβλίου Μουσικής της Α
Δημοτικού...* και όχι μόνο!

CAMBIA
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Τα εικονίδια της μαράκας και του πουλιού, έχουν αντληθεί από τη δωρεάν ηλεκτρονική βιβλιοθήκη της εφαρμογής Canva.

Το εικονίδιο του μωρού, έχει αντληθεί από την ηλεκτρονική βιβλιοθήκη Openclipart.org, με άδεια χρήσης Public Domain.

Τα εικονίδια των ηχηρών κινήσεων, εκτός του κλικ, προέρχονται από την ηλεκτρονική βιβλιοθήκη του PowerPoint.

Τα εικονίδια των φθόγγων έχουν αγοραστεί από τον ιστότοπο <http://www.edu-clips.com>

Copyright © 2020 Ευαγγελία Μπαρλιά

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω από καρδιάς την αγαπητή φίλη και συνάδελφο Γκέλυ Μητρογιάννη για την αδιάκοπη υποστήριξή της στο έργο μου και τις τόσο καίριες και βοηθητικές παρατηρήσεις της.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ οφείλω και στην κυρία Μαρία Αργυρίου που με τίμησε με την αναλυτική και εποικοδομητική κριτική της. Η ματιά του δασκάλου είναι πάντα πιο διεισδυτική και ξεκάθαρη.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η έκτακτη συνθήκη που αντιμετωπίσαμε με την επιβολή της καραντίνας, έφερε στο προσκήνιο μια ανάγκη που στο παρελθόν δεν ήταν πειστική. Αυτή δεν ήταν άλλη, από την ανάγκη υλικού για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, σύγχρονη και ασύγχρονη. Αυτό το ηλεκτρονικό βιβλίο περιλαμβάνει δραστηριότητες σε μορφή εκτυπώσιμων σελίδων, οι οποίες θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν τόσο σε μια σύγχρονη ηλεκτρονική τάξη, όσο και στη δια ζώσης διδασκαλία. Κατά τη δημιουργία των δραστηριοτήτων, έχουν ληφθεί υπόψη οι πιθανοί περιορισμοί που μπορεί να υπάρχουν στη δια ζώσης διδασκαλία της μουσικής (τήρηση αποστάσεων μεταξύ των μαθητών, απαγόρευση χρήσης οργάνων) και γι' αυτό οι δραστηριότητες στοχεύουν στη βιωματική ρυθμική εξάσκηση των μαθητών με ηχηρές κινήσεις, όπου δεν απαιτείται η επαφή με κάποιο κοινόχρηστο αντικείμενο (μουσικό όργανο).

Το παρόν ηλεκτρονικό βιβλίο παρουσιάζει δραστηριότητες για τραγούδια που περιέχονται στο *Τετράδιο Εργασιών Μουσικής της Α Δημοτικού* και στο *Βιβλίο Εκπαιδευτικού Μουσικής Α και Β Δημοτικού*, αλλά έχει εμπλουτισθεί και από κάποιες διασκευές γνωστών τραγουδιών, από παιδικά τραγούδια που βρίσκονται μέσα στα CD του υπουργείου για το μάθημα της μουσικής και από δικά μου πρωτότυπα τραγούδια. Συνεπώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως συμπληρωματικό υλικό για τη διδασκαλία της μουσικής της Α Δημοτικού, παράλληλα με το σχολικό βιβλίο.

Οι δραστηριότητες είναι χωρισμένες σε δυο μέρη.

Το πρώτο μέρος -*Εισαγωγή στις ηχηρές κινήσεις*- έχει σαν στόχο να εισάγει τους μικρούς μαθητές στον ρυθμό βιωματικά, με την επένδυση τραγουδιών με ηχηρές κινήσεις (body percussion).

Το δεύτερο μέρος -*Εισαγωγή στη ρυθμική σημειογραφία*- έρχεται να συμπληρώσει το πρώτο, εισάγοντας τους μαθητές στη μουσική ρυθμική σημειογραφία.

Για κάθε τραγούδι αυτού του βιβλίου έχει δημιουργηθεί και το αντίστοιχο βίντεο ρυθμικής συνοδείας, ο σύνδεσμος του οποίου βρίσκεται στον τίτλο του κάθε τραγουδιού.

Ανάλογα με τις ανάγκες του εκπαιδευτικού, το υλικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί:

- Με προβολή από προτζέκτορα
- Με εκτύπωση και πλαστικοποίηση των σελίδων
- Με διαμοιρασμό οθόνης (στην περίπτωση της σύγχρονης εξ αποστάσεως διδασκαλίας).

Οι δραστηριότητες που παρουσιάζονται είναι **διαβαθμισμένης δυσκολίας**, από το πιο απλό στο πιο σύνθετο. Η σταδιακή αύξηση της δυσκολίας εξασφαλίζει την επιτυχία εκτέλεσης από όλους τους μαθητές. Με αυτό τον τρόπο τα παιδιά δεν απογοητεύονται από μια πιθανή αποτυχία αλλά ενθαρρύνονται αφού οι στόχοι επιτυγχάνονται. Η εξασφάλιση της επιτυχίας, κάνει αυτές τις δραστηριότητες ιδανικές και για μαθητές που αντιμετωπίζουν κάποιου είδους μαθησιακή δυσκολία, κάποια διαταραχή συμπεριφοράς, αλλά και για μαθητές που ανήκουν στο φάσμα του αυτισμού.

Είναι σημαντικό να σημειώσω πως όλα τα τραγούδια που περιέχονται σε αυτό το βιβλίο, έχουν διδαχτεί με επιτυχία με τον προτεινόμενο τρόπο και έγιναν πάρα πολύ αγαπητά από τους μαθητές. Οφείλω να επισημάνω επίσης πως η διδασκαλία και η πρακτική αυτών των τραγουδιών με τους μαθητές, συνήθως δεν ξεπερνά τα 10 λεπτά ανά μάθημα καθώς τα παιδιά σε αυτή την ηλικία, δυσκολεύονται ακόμα να διατηρήσουν τη συγκέντρωσή τους για πολύ. Οι δραστηριότητες αυτές αποτελούν μέρος μιας δομημένης διδασκαλίας και όχι ένα ολοκληρωμένο μάθημα από μόνες τους.

Κλείνοντας, σας προτρέπω να χρησιμοποιήσετε τις εκτυπώσιμες κάρτες των ηχηρών κινήσεων και των ρυθμικών αξιών που βρίσκονται στο τέλος του βιβλίου. Με αυτές μπορείτε να δημιουργήσετε τις δικές σας δραστηριότητες και να επενδύσετε κινητικά και ρυθμικά οποιοδήποτε τραγούδι θελήσετε.

Λουτράκι, 6 Αυγούστου 2020

Ευαγγελία (Εύα) Μπαρλιά

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Χρήσιμες πληροφορίες για τη διδασκαλία των τραγουδιών- Ευρετήριο	7
<u>Μέρος 1^ο</u> - Εισαγωγή στις ηχηρές κινήσεις (<i>body percussion</i>)	9
1) Καλώς ήρθατε στην τάξη μας	12
2) Άλφα, βήτα, γάμμα, δέλτα	19
3) Ένα τραγουδάκι	27
4) Φορτώσαμ' έναν ποντικό	38
5) Βλέπω καράβια κι έρχονται	65
<u>Μέρος 2^ο</u> - Εισαγωγή στη ρυθμική σημειογραφία- Τα και Τι-τι	79
Δυο τραγούδια για τον ήλιο (εισαγωγή στο Τα και στο Τι-τι)	80
1) Έλα ήλιε	81
2) Έβγα ήλιε	87
3) Αλαλί	92
4) Ήρθαν τρεις σπανοί	100
5) Τρέχα!	115
Κάρτες προς εκτύπωση	123
Βιβλιογραφία	130

Χρήσιμες πληροφορίες για τη διδασκαλία των τραγουδιών- Ευρετήριο

Μέρος 1^ο- Εισαγωγή στις ηχηρές κινήσεις (*body percussion*)

1) Καλώς ήρθατε στην τάξη μας: Τραγούδι γνωριμίας με τους μαθητές, βασισμένο στη μελωδία του παιδικού τραγουδιού “Χαρωπά τα δυο μου χέρια”.

2) Άλφα, βήτα, γάμμα, δέλτα: Παιδικό τραγούδι Σμύρνης
Στίχοι: Τετράδιο Εργασιών μαθητή Α Δημοτικού, σελίδα 36.
Μουσική: CD1- Α δημοτικού, κομμάτι 12.

Εμπεριέχεται στο σχέδιο μαθήματος της Ενότητας 5- *Με το Άλφα και το Ρο τραγουδάω και εγώ*, στο Βιβλίο Εκπαιδευτικού Μουσικής Α και Β Δημοτικού, σελίδα 37.

3) Ένα τραγουδάκι: Τραγούδι της Μ. Κυνηγού- Φλάμπουρα

Εμπεριέχεται στο σχέδιο μαθήματος της Ενότητας 10- *Ο κυρ Βοριάς εφύσηξε*, στο Βιβλίο Εκπαιδευτικού Μουσικής Α και Β Δημοτικού, σελίδα 45. Η παρτιτούρα του τραγουδιού βρίσκεται στο ίδιο βιβλίο, στη σελίδα 121.

4) Φορτώσαμ' έναν ποντικό: Παιδικό τραγούδι από την Ήπειρο

Στίχοι: Τετράδιο Εργασιών μαθητή Α Δημοτικού, σελίδα 41.
Μουσική: CD2- Α δημοτικού, κομμάτι 23.

Εμπεριέχεται στο σχέδιο μαθήματος της Ενότητας 17- *Ο χορός των ποντικών*, στο Βιβλίο Εκπαιδευτικού Μουσικής Α και Β Δημοτικού, σελίδα 56.

5) Βλέπω καράβια κι έρχονται: Δημοτικό Σύρου

Στίχοι: Τετράδιο Εργασιών μαθητή Α Δημοτικού, σελίδα 46.
Μουσική: CD3- Α δημοτικού, κομμάτι 33.

Εμπεριέχεται στο σχέδιο μαθήματος της Ενότητας 25- *Νότες που μυρίζουν θάλασσα*, στο Βιβλίο Εκπαιδευτικού Μουσικής Α και Β Δημοτικού, σελίδα 68.

Μέρος 2^ο- Εισαγωγή στη ρυθμική σημειογραφία- Τα και Τι-τι

1) Έλα ήλιε: Πρωτότυπο τραγούδι της Ευαγγελίας Μπαρλιά για εισαγωγή των μαθητών στο Τα

2) Έβγα ήλιε: Εισαγωγή στο Τι-τι. Παιχνιδοτραγούδο από τον Μαραθόκαμπο Σάμου.

Στίχοι: Τετράδιο Εργασιών μαθητή Α Δημοτικού, σελίδα 40.

Παρτιτούρα: Βιβλίο Εκπαιδευτικού Μουσικής Α και Β Δημοτικού, σελίδα 119.

Η μελωδία που χρησιμοποιείται είναι του τραγουδιού *Βρέξε-βρέξε!*

Εμπεριέχεται στο σχέδιο μαθήματος της Ενότητας 15- *Ώρα για παραμύθια*, στο Βιβλίο Εκπαιδευτικού Μουσικής Α και Β Δημοτικού, σελίδα 53.

3) Ήρθαν τρεις σπανοί: Παιδικό τραγούδι από τη Θράκη

Στίχοι: Τετράδιο Εργασιών μαθητή Α Δημοτικού, σελίδα 42.

Μουσική: CD2- Α δημοτικού, κομμάτι 26.

Εμπεριέχεται στο σχέδιο μαθήματος της Ενότητας 18- *Τις μάσκες να φορέσουμε κι ελάτε να χορέψουμε*, στο Βιβλίο Εκπαιδευτικού Μουσικής Α και Β Δημοτικού, σελίδα 58.

4) Αλαλί: Κυπριακό λάχνισμα

Στίχοι: Τετράδιο Εργασιών μαθητή Α Δημοτικού, σελίδα 35.

Μουσική: CD1- Α δημοτικού, κομμάτι 8.

Εμπεριέχεται στο σχέδιο μαθήματος της Ενότητας 3- *Ο κούκος*, στο Βιβλίο Εκπαιδευτικού Μουσικής Α και Β Δημοτικού, σελίδα 34.

5) Τρέχα!: Τραγούδι 1^ο από τα 6 *Τραγούδια για ποντίκια* σε μουσική και στίχους του Γ. Κουρουπού.

Μουσική: CD4- Ε Δημοτικού, κομμάτι 19.

Μέρος 1^ο

Εισαγωγή στις ηχηρές κινήσεις
(body percussion)

Οι ηχηρές κινήσεις που θα χρησιμοποιήσουμε

Παλαμάκια (κλαπ)

Χτύπημα ποδιού
κάτω (μπουμ)

Χτύπημα στους μηρούς-
τα δυο χέρια μαζί (πατ)

Χτύπημα χεριού
στον ώμο (πουφ)

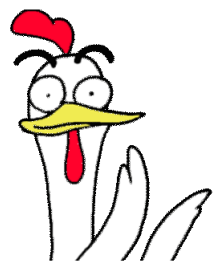

Στράκες (κλικ)

Οι βοηθοί μας!

Όταν βλέπουμε αυτό το
εικονίδιο, Τραγουδάμε!

Όταν βλέπουμε αυτό το
εικονίδιο, κάνουμε την
ηχηρή κίνηση που βλέπουμε